

ЕЛЕКТРОННИЙ ПІДПИС В КОНТЕКСТІ УКРАЇНСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Вакуленко С.В., Куценко А.О.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Харківський державний соціально-економічний коледж, м. Харків

Використання електронного підпису (далі – е-підпис) є необхідним у процесі реалізації функцій електронної демократії, переходу до практики використання електронних систем документообігу та спрощення ведення бізнесу. В основу процедури цифровізації документів покладено поєднання положень Законів України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» та «Про єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус». У законах закріплено визначення низки різноманітних категорій, серед яких наступні: «біометричні дані», «верифікація», «довірчий список», «електронні довірчі послуги», «електронна ідентифікація», «кваліфікований електронний підпис», «надавач електронних довірчих послуг», «користувач електронних довірчих послуг» тощо. Відповідно до ст. 1 Закону «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» електронним підписом (не плутати з кваліфікованим електронним підписом) є «електронні дані, які додаються підписувачем до інших електронних даних або логічно з ними пов'язуються і використовуються ним як підпис». При цьому кваліфікованим електронним підписом є «удосконалений електронний підпис, який створюється з використанням засобу кваліфікованого електронного підпису і базується на кваліфікованому сертифікаті відкритого ключа». Доцільно проаналізувати особливості Закону «Про електронні документи та електронний документообіг», що був ухвалений одночасно із Законом «Про електронний цифровий підпис». Проте останній на сьогодні вже втратив чинність, оскільки на його заміну було прийнято Закон «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги». Усі вище представлені законодавчі документи, з урахуванням внесених змін, містять змістовні аспекти врегулювання та практичного здійснення процесу цифровізації в Україні. До того ж ст. 6 Закону «Про електронні документи та електронний документообіг» встановлено, що з метою ідентифікації автора електронного документа використовується е-підпис, накладенням якого завершується процес створення електронного документа. У випадку створення електронного документа із використанням більш ніж одного е-підпису, його створення завершується шляхом накладання е-підпису останнім підписувачем із дотриманням технологій створення такого електронного документа. У зв'язку із цим можна зробити висновок, що є потреба у належному нормативно-правовому врегулюванні використання е-підпису. Внаслідок актуалізації цієї потреби законодавцем ухвалено два основні законодавчі акти у проаналізованій сфері, якими є Закони України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» та «Про електронні документи та електронний документообіг».